

ПЕДАГОГІКА

УДК 378.147:81'243

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/73-2-39>

Надія ГРЕБІНЬ-КРУШЕЛЬНИЦЬКА,

orcid.org/0000-0002-3478-6975

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри тюркології

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

(Київ, Україна) nadiia.hk05@gmail.com

Vіma КАТРЕНКО,

orcid.org/0009-0000-5513-213X

студентка III курсу

Навчально-наукового інституту філології

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

(Київ, Україна) kvi09tz62@gmail.com

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У КОМУНІКАТИВНО-ІГРОВОМУ МЕТОДІ НАВЧАННЯ ТУРЕЦЬКОЇ МОВИ

У статті розкрито сутність компетентнісного підходу та шляхи його реалізації у процесі навчання. Розглянуто іншомовну комунікативну компетентність як мету вивчення іноземних мов та окреслено її компоненти. Визначено комунікативно-ігровий метод як один із сучасних та провідних методів, який спрямований на розвиток іншомовної комунікативної компетентності. Проаналізовано сутність поняття «комунікативно-ігровий метод» та надано варіанти його застосування. Наведено думку про застосування методу для дітей дошкільного віку з аргументацією елемента гри, що є провідною діяльністю дітей цього віку. Розглянуто приклад дослідження, за результатами якого визначено частотність використання цього методу на уроках іноземної мови. Запропоновано думку про можливість використання методу для учнів середніх та старших класів. Розглянуто причини введення інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес. Актуалізовано важливість використання інформаційних технологій в освітньому процесі як ключового елемента у формуванні учня як члена інформаційного суспільства. Зосереджено увагу на технологіях, які застосовують для покращення якості навчання, наприклад, використання онлайн-ресурсів, ігор і мультимедіа. Розглянуто шляхи впровадження ІКТ у навчальний процес. Доведено, що використання аудіо- та відео матеріалів справляє вагомий вплив на пам'ять та органи чуття людини. Визначено інтерактивні платформи як один із мультимедійних засобів інформаційно-комунікаційних технологій. Надано перелік інтерактивних платформ. Продемонстровано приклади застосування комунікативно-ігрового методу на основі мультимедійних платформ. Доведено думку про важливість застосування зазначеного методу на всіх етапах вивчення турецької мови.

***Ключові слова:** комунікативно-ігровий метод, інформаційно-комунікаційні технології, компетентнісний підхід.*

Nadiia HREBIN-KRUSHELNYTSKA,

orcid.org/0000-0002-3478-6975

Candidate of Pedagogical Sciences,

Associate Professor at the Turkology Department

Taras Shevchenko National University of Kyiv

(Kyiv, Ukraine) nadiia.hk05@gmail.com

Vita KATRENKO,

orcid.org/0009-0000-5513-213X

3rd year Student

Educational and Scientific Institute of Philology

of Taras Shevchenko National University of Kyiv

(Kyiv, Ukraine) kvi09tz62@gmail.com

EFFICIENCY OF USING INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE COMMUNICATIVE-GAME METHOD OF LEARNING THE TURKISH LANGUAGE

The article reveals the essence of the competence approach and ways of its implementation in the learning process. Foreign language communicative competence as a goal of studying foreign languages is considered and its components are outlined. The communicative-game method is defined as one of the modern and leading methods aimed at the development of foreign-language communicative competence. The essence of the concept of “communicative-game method” is analyzed and variants of its application are given. The idea of applying the method for preschool children with the argumentation of the game element, which is the leading activity of children of this age, is presented. An example of a study is considered, the results of which determine the frequency of using this method in foreign language lessons. An opinion on the possibility of using the method for middle and high school students is proposed. The reasons for the introduction of information and communication technologies in the educational process are considered. The importance of using information technologies in the educational process as a key element in the formation of the student as a member of the information society is actualized. The focus is on technologies that are used to improve the quality of learning, for example, the use of online resources, games and multimedia. The ways of introducing ICT into the educational process are considered. It is proved that the use of audio and video materials has a significant impact on the memory and senses of a person. Interactive platforms are defined as one of the multimedia means of information and communication technologies. A list of interactive platforms is provided. Examples of using the communicative-game method based on multimedia platforms are demonstrated. The opinion on the importance of using this method at all stages of learning the Turkish language is proved.

Key words: *communicative-game method, information and communication technologies, competence approach.*

Постановка проблеми. В умовах глобалізації, розвитку суспільства відбувається реформація в усіх сферах життя людини, зокрема в освіті. Сучасний світ потребує спеціалістів, які будуть компетентними у своїй галузі, зможуть легко вести комунікацію різними мовами та будуть обізнані із сучасними технологіями. Саме такий запит суспільства формує концепцію освіти, вказує на її складові.

Вивчення іноземних мов стало звичним явищем у суспільстві. Позаяк англійська мова вважається міжнародною мовою, вона є обов'язковою для вивчення в кожному навчальному закладі. Однак останніми роками спостерігається тенденція вивчення ще однієї іноземної мови. Дедалі більшої популярності набуває турецька мова, яка є офіційною мовою Туреччини та надає можливості спілкування з понад 80 млн людей у світі. Турецьку мову можна назвати «універсальною» мовою, тому що вона відкриває шлях до розуміння ще кількох тюркських мов.

Інформаційно-комунікаційні технології вдало вписуються в концепцію вивчення іноземних мов. Така інтеграція зумовлена зручністю використання технологій та різноманітністю мультимедійних ресурсів, які спрямовані на формування та розвиток іншомовного мовлення. З усіх відомих методів вивчення іноземної мови значного поширення інформаційно-комунікаційні технології набули в комунікативно-ігровому методі навчання.

Аналіз останніх джерел та публікацій. Одними з найвідоміших дослідників, що пра-

цювали над розробкою та дослідженням комунікативно-ігрового методу, є вітчизняні вчені О. О. Паршикова, Г. І. Крохмальна, О. Р. Ключінська, Л. І. Байдак. Над упровадженням та застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні працювали О. Б. Ланських, Т. А. Дернова, І. А. Рябцева, І. В. Мартинюк, О. В. Овчарук. Незважаючи на значну кількість досліджень із цих тем, мало розглянуто питання про шляхи та ефективність їх взаємодії та застосування під час вивчення іноземних мов.

Мета статті – розглянути використання інформаційно-комунікаційних технологій у комунікативно-ігровому методі на прикладі турецької мови та підтвердити ефективність їх використання у навчальному процесі.

Виклад основного матеріалу. Глобальні процеси, що відбуваються у сучасному світі, потребують освічених, ерудованих людей, які будуть володіти не лише багажем знань із конкретної галузі, а й однією чи кількома іноземними мовами (ІМ). Саме знання іноземних мов відкриває перед людиною безліч можливостей для розвитку себе як інтелектуальної особистості, так і для висококваліфікованого спеціаліста в певній галузі.

У розвитку методики викладання іноземних мов, можемо простежити, наскільки змінювалося використання підходів, методів та принципів навчання. Цей розвиток полягав у переході від механічного запам'ятовування слів, граматичних форм до їх практичного застосування у спілкуванні. Тобто простежувалася переорієнтація з процесу навчання на його результат, що зумовило

перехід до компетентнісного підходу в освіті. Цей перехід був спричинений виробленням Радою Європи переліку ключових компетенцій для європейських країн.

У сучасному світі рівень освіченості не визначається обсягом знань та їх енциклопедичністю. З позицій компетентнісного підходу рівень освіченості визначається здатністю розв'язувати проблеми різної складності на основі наявних знань. Реалізація компетентнісного підходу передбачає використання відповідних освітніх технологій у навчанні, рефлексію учнів, самостійність застосування у практичній діяльності професійних умінь і навичок (Рудницька, 2016: 241).

Варто зазначити, що реалізація компетентнісного підходу має на меті сформувати в учня низку компетенцій під час навчального процесу. Формування компетенцій відбувається на основі здобутих знань, досвіду, шляхом вирішення проблемних завдань, синтезу та аналізу. Проблемні завдання, зі свого боку, мають містити рушійний елемент, що буде налаштовувати учнів на критичне та аналітичне мислення, застосовуючи водночас усі знання, вміння та навички.

Основне призначення іноземної мови як предметної галузі шкільного навчання – сприяти в оволодінні учнями вміннями і навичками спілкування в усній і писемній формах відповідно до мотивів, цілей і соціальних норм мовленнєвої поведінки у типових сферах і ситуаціях (Теличко, 2011: 192). Отже, метою вивчення іноземної мови є оволодіння учнями іншомовною комунікативною компетенцією (ІКК), а імплементація компетентнісного підходу буде передбачати формування низки компетенцій, що будуть спрямовані на вільне оволодіння ІМ.

Отже, іншомовну комунікативну компетентність розглядають як інтегровану характеристику особистості школяра, яка передбачає оволодіння досвідом іншомовного спілкування в усній та письмовій формах у межах програмових вимог і засвоєння культурних цінностей народу, мова якого вивчається (Редько, 2021: 74–75). На думку Н. М. Бідюк, ІКК є сукупністю здібностей, знань, умінь, навичок, ставлень, цінностей, ініціатив та комунікативного досвіду особистості, необхідних для розуміння чужих та продукування власних програм мовленнєвої поведінки, адекватних цілям та ситуаціям спілкування (Бідюк, 2012: 160).

У «Плані дій щодо створення єдиного європейського індикатора провідних компетентностей» (The European Indicator of Language Competence) іншомовна компетентність розкривається через такі три компоненти, як:

– лінгвістична компетентність (система внутрішньо засвоєних комунікантом знань щодо функціонування іноземної мови, що виявляється в їх використанні у мовленнєвій діяльності);

– соціальна компетентність (охоплює соціокультурну, соціолінгвістичну та професійну складові, які сприяють реалізації основної мети сучасної освіти, коли іноземна мова постає засобом соціокультурного розвитку особистості, збагачення знаннями нової культури);

– комунікативна компетентність (володіння властивими кожному висловлюванню правилами, які підпорядковуються загальним правилам граматики, що забезпечує здатність використання мови в процесі комунікації) (The European Indicator..., 2002).

Визначивши мету вивчення іноземних мов та її складові, можемо проаналізувати методи, що спрямовані на розвиток ІКК, які є ефективними та провідними у процесі вивчення іноземних мов загалом та турецької мови зокрема.

Одним із таких методів вважаємо комунікативно-ігровий метод. На основі аналізу низки наукових досліджень було виявлено, що метод гри є ефективним засобом вивчення ІМ. «Гра для школяра початкової школи виступає необхідним засобом активізації його навчально-пізнавальної діяльності, без чого неможливо отримати успішних і позитивних результатів навчання (Чосік, Мандзюк, 2017: 41).

Комунікативно-ігровий метод був розроблений О. О. Паршиковою (Україна) у першому десятиріччі ХХІ ст. На основі узгодження вікових можливостей та особливостей молодших школярів автором було розроблено теоретичні основи і систему економічного природовідповідного комунікативно-ігрового навчання ІМ у початковій школі (Методика навчання..., 2013, 558–559).

Особливість цього методу полягає у використанні комунікативно-ігрових технологій. Під цими технологіями розуміють прийоми, що допомагають моделювати ситуації іншомовного спілкування в процесі навчання молодших школярів за допомогою гри, яка є провідною діяльністю дітей цього віку.

Автором згаданого методу О. О. Паршиковою було виділено групи комунікативно-ігрових прийомів з елементами: змагання (ігри, конкурси, вікторини), відгадування (шаради, загадки, кросворди), перевтілення (ігри-пантоміми, скетчі, інсценівки, рольові ігри), художнього виконання (лічилки, скоромовки, римування, вірші, пісні), сюжетної організації (казки, легенди, байки та інші історії) (Паршикова, 2015: 11). З огляду на

зазначене, можемо констатувати, що є велика різноманітність прийомів використання цього методу. Саме перелічені прийоми надають учителю можливість створювати цікаві, різноманітні уроки, що, своєю чергою, впливає на емоційну, мотиваційну та когнітивну складові учня як суб'єкта навчального процесу.

Незважаючи на всі переваги застосування цього методу, не всі вчителі використовують його в навчальному процесі. На основі дослідження, що було проведено Г. І. Крохмальною та О. Р. Ключінською, зроблено висновок, що лише 25% опитуваних вчителів використовують комунікативно-ігровий метод кожного уроку. Решта опитуваних відповіли, що використовують його або на етапі презентації (вивчення нової теми) нової теми або на етапі її закріплення. Проаналізувавши здобуті результати, дослідники визначають, що вчителі використовують можливості ігрових технологій не «на повну потужність» і не завжди усвідомлюють цінність та важливість використання цього методу, особливо на початковому етапі вивчення ІМ (Крохмальна, Ключінська, 2019: 912–913).

Комунікативно-ігровий метод прийнято використовувати для учнів молодших класів, однак, на нашу думку, його використання є доцільним також для середніх та старших класів, оскільки сучасні технології дають змогу трансформувати методи в різні форми для різних вікових категорій.

Розвиток сучасних технологій впливає на всі без винятку процеси, що відбуваються у світі. Освітній процес не є винятком. Час нам кидає виклики, на які маємо реагувати. Формат освіти зазнав значних змін за останні 5 років, як і методи навчання, а саме змінилася форма їх застосування. У методичній літературі останніх років з'являється таке поняття, як інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ).

До сучасних інформаційно-комунікаційних технологій навчання належать Інтернет-технології, мультимедійні програмні засоби, офісне та спеціалізоване програмне забезпечення, електронні посібники та підручники, системи дистанційного навчання (системи комп'ютерного супроводу навчання) (Мартинюк).

Спостерігаючи за модернізацією навчання останніх років, можемо зауважити бачимо, що ІКТ стають повноцінною частиною навчального процесу та чудовим засобом для застосування методичних матеріалів, прийомів та загалом подання навчального матеріалу.

Сьогодні європейські країни розглядають стратегії впровадження ІКТ у галузь освіти як невід'ємну складову державної політики. До них

належать: комп'ютеризація шкіл, навчання всіх вчителів та учнів комп'ютерної грамотності, створення нових освітніх програмних засобів, просування технологій, що сприяють швидкому та ефективному набуттю ІКТ-компетентностей населенням (Овчарук, 2011: 2–3).

У галузі освіти ці технології знаходять застосування в багатьох напрямках діяльності, зокрема, оновлюється зміст освіти, започатковується дистанційне навчання, упроваджуються нові форми спілкування: через електронну пошту, відеоконференції, участь у роботі інтернет-конференцій, форумів, веб-семініарів тощо. А це все потребує вищого рівня та якості запровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховний процес і управлінську діяльність (Впровадження..., 2015).

Проаналізувавши актуальність використання ІКТ в освіті, чітко бачимо, що необхідність запровадження цих технологій зростає разом із формуванням інформаційного суспільства та необхідністю відповідати всім його вимогам, найголовніша з яких – бути інтелектуально збагаченим та вміти використовувати сучасні технології.

Застосування комп'ютера, мультимедіа та інформаційних технологій як дидактичних засобів використовується для підвищення мотивації та індивідуалізації навчання, розвитку творчих здібностей дітей та для створення благополучного емоційного фону (Впровадження..., 2015, 5–6).

Згідно з даними досліджень ЮНЕСКО, коли людина слухає, вона запам'ятовує 20% мовної інформації, коли дивиться – 30% видимої інформації, коли бачить і слухає – понад 50% усієї інформації. Тому на основі цього дослідження ми можемо зробити висновок, що необхідність застосування в навчальному процесі дітьми молодшого шкільного та дошкільного віку мультимедійних засобів ІКТ, які також можуть впливати на різні органи чуття, є беззаперечною.

Прикладом мультимедійних засобів ІКТ є інтерактивні платформи. Інтерактивна платформа визначається як особистісно-орієнтований інтернет-ресурс або обмежена інтерактивна мережа, яка повністю присвячена предметному та розвивальному змісту, наповнена навчальними матеріалами та надає їх користувачам на тих чи інших умовах (Ланських, Дернова, Рябцева, 2022: 19).

Саме інтерактивні платформи дають нам змогу опрацювати матеріал з учнями за допомогою зрозумілого інтерфейсу, із великою кількістю різноманітних завдань, що спрямовані на відпрацювання конкретної граматичної чи лексич-

ної теми зі збереженням емоційної та розумової активності учня впродовж усього уроку. На сьогодні в навчальному процесі використовують такі програми як “Wordwall”, “Genial.ly”, “Animaker”, “Kahoot” тощо.

На основі цих платформ пропонуємо розглянути застосування комунікативно-ігрового методу. Перший приклад, який розглядатимемо, буде полягати у використанні компонента змагань. Основою для створення цього завдання ми вирішили взяти відоме шоу-вікторину під назвою «Що? Де? Коли?». Весь клас ділять на групи. За зразком цієї вікторини кожній групі ставлять питання із візуальним зображенням та текстовим елементом. Ознайомлення із завданням ми можемо проводити за допомогою використання таких програм, як “Genial.ly”, “Wordwall” або “Kahoot”. Питання мають бути підібрані так, щоб наптовхнути учнів на роздуми та обговорення. Ось кілька прикладів запитань: “Çay bardağının üst kısmının Türkiye’deki adı nedir?” («Як у Туреччині називають верхню частину склянки для чаю?»); “Berlin Uluslararası İlişkiler Enstitüsü tarafından dünyanın en güzel kelimesi olarak belirlenen Türkçe kelime hangisidir?” («Яке турецьке слово Берлінський інститут міжнародних відносин визнав найкрасивішим словом у світі?»); “Hangi Türk şehri iki kıtada yer almaktadır?” («Яке турецьке місто розташоване на двох континентах?»); “Türkiye’de kahve neden küçük fincanlarda içilir?” («Чому в Туреччині каву п’ють маленькими чашками?»). Учасники кожної команди повинні обговорити це питання турецькою мовою та дійти згоди. Така форма гри має елемент змагання, тому кожна група має постаратися дати відповідь якомога на більшу кількість запитань. На нашу думку, завдання такого типу варто опрацьовувати з учнями середніх та старших класів, оскільки передбачається, що в них уже є сформований початковий рівень іншомовної комунікативної компетентності, що дає змогу проводити дискусії та відстоювати свою думку, підкріплюючи її аргументами.

Наступний приклад, який розглянемо, буде комунікативна гра з елементами відгадування на прикладі вивчення теми “Türk şehirleri ve turistik yerleri” («Турецькі міста та туристичні місця»). Мета полягає у тому, що учні повинні дати відповідь кількома словами на прості запитання. Запитання повинні бути приблизно такими: “Resimde görülen caminin adı nedir?” («Як називається мечеть, що зображена на фото?»); “Fotoğrafta gösterilen Türkiye’deki şehrin adı nedir?” («Як називається місто Туреччини, зображене на фото?»); “Resimdeki çiçeklerden hangisi Osmanlı

İmparatorluğu’nun sembolüdür?” («Які із зображених квітів є символом Османської імперії?») тощо. Завдання до цієї гри можемо створити на таких платформах, як “Wordwall” або “Kahoot” тощо. Серед усієї різноманітності шаблонів згаданих програм обираємо ті, що будуть містити картинку та короткий текст. Під час створення завдання звертаємо увагу на те, що воно розраховане на дітей молодшого шкільного віку. Це означає, що в процесі гри діти мають навчитися вимовляти назви міст чи будь-яких визначних пам’яток Туреччини турецькою мовою. Такий вид завдання спрямований на формування в молодших школярів фонетичної та комунікативної компетенцій.

Ще одним яскравим прикладом застосування комунікативно-ігрового методу за допомогою ІКТ на уроках турецької мови є проведення екскурсії. Це завдання містить у собі компоненти перевірки. Один учень на уроці постає в ролі екскурсовода, а інші – у ролі туристів. Проведення екскурсії такого формату відбувається за допомогою платформ “Google Arts & Culture”, «Україна Incognita» тощо. На перший погляд може здатися, що такий формат не є ефективним, тому що всі учні пасивно слухають одного, а він, зі свого боку, може просто завчитати текст, що не є ефективним у розвитку іншомовного мовлення. Щоб не виникло подібної ситуації, потрібно заохочувати «туристів» до того, щоб вони ставили додаткові запитання «екскурсоводу». Мотиваційним елементом може бути оцінка за урок. Учителю заздалегідь може встановити шкалу, за якою буде відбуватися нарахування балів. Наприклад, 1 питання – 1 бал тощо.

Наведені приклади є підтвердженням того, що комунікативно-ігровий метод є ефективним та актуальним для використання на будь-якому етапі навчання та для учнів будь-якого віку. Так, тож вважаємо, що гра – це діяльність, яка є цікавою для будь-якої вікової категорії. Якщо для учнів молодшої школи гра є провідною діяльністю, то для інших – цікавою формою проведення уроків.

Висновки. Отже, на нашу думку, використанні ІКТ у комунікативно-ігровому методі є ефективними та необхідними для кращого сприймання та запам’ятовування учнями навчального матеріалу. Саме під час комунікації за допомогою гри в учнів зникає мовний бар’єр, з’являється мотивація та зацікавленість у вивченні турецької мови. У процесі застосуванні даного методу варто враховувати компетентнісний та комунікативний підходи. Комунікативний підхід передбачає активне використання мови у спілкуванні, тоді як компетентнісний спрямований на досягнення високого

результату відповідно до мети вивчення іноземної мови.

Використання ІКТ у навчанні іноземних мов, зі свого боку, може здійснювати кореляцію та сприяти розвитку обох зазначених підходів. Наприклад, використання інтерактивних платформ і спеціальних програм може допомогти розвинути й сформуванню в учнів навички мовлення і спілкування, що є ключовим елементом комунікативного

підходу. Крім того, за допомогою комп'ютерних технологій можна створювати інформативні уроки, які будуть спрямовані не лише на оволодіння ІКК, а й на вивчення культури, традицій, звичаїв країни, мова якої вивчається.

Отже, на наше переконання, побудувати сучасний цікавий та ефективний урок із використанням ІКТ можливо і навіть потрібно для забезпечення найкращих результатів навчання турецької мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бідюк Н. М. Комунікативна компетентність майбутнього вчителя філолога: зміст та структура. *Інформаційно-комунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи* : Зб. наук. пр. третьої Міжнар. наук.-практ. конф. (12–14 листоп. 2012 р.). Львів, 2012. С. 158–160.
2. Впровадження та поширення інформаційно-комунікаційних технологій у роботі дошкільного навчального закладу з дітьми, педагогами, батьками та громадськістю : темат. зб. пр. / упоряд.: А. А. Волосюк ; за заг. редакцією Л. А. Шишолік. Рівне : РОІППО, 2015. 85 с.
3. Крохмальна Г. І., Ключіньська О. Р. Використання ігрового методу на уроках англійської мови у початкових класах. *Молодий вчений*. 2019. № 11 (2). С. 912–916.
4. Ланських О. Б., Дернова Т. А., Рябцева І. А. Роль інтерактивних платформ у вивченні іноземних мов. *Інноваційна педагогіка*. 2022. Вип. 44 (2). С. 18–23.
5. Мартинюк І. В. Особливості використання ІКТ в освітньому процесі. URL: <https://genezum.org/library/osoblyvosti-vykorystannya-ikt-v-osvitnomu-procesi-pochatkovoi-shkoly> (дата звернення: 17.03.2024).
6. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класич., пед. і лінгвістич. ун-тів / Бігич О. Б. та ін. / за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
7. Овчарук О. В. Загальні підходи до стандартизації ІКТ компетентностей в країнах зарубіжжя. *Педагогічна компаративістика 2011: компаративістські підходи підтримки та розвитку обдарованості* (Ч. I) : матеріали наук.-практ. семінару (Київ, 6 черв. 2011 р.) / за ред. Локшиної О. І., Поліхун Н.І. Київ : Ін-т обдарованої дитини НАПН України, 2011.
8. Паршикова О. О. Застосування комунікативно-ігрових прийомів у формуванні іншомовної лексичної компетентності молодших школярів. *Вісник Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Серія : Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов*. 2015. Вип. 82. С. 9–14.
9. Редько В. Г. Міжкультурна іншомовна комунікативна компетентність як феномен предметної компетентності In: *Using the latest technologies. Abstracts of III-rd International Scientific and Practical Conference (February 26–27). European Conference, s. Groningen, Netherlands, 2021. С. 74–76.*
10. Рудніцька К. Сутність понять «компетентнісний підхід», «компетентність», «компетенція», «професійна компетентність» у світлі сучасної освітньої парадигми. *Наук. вісн. Ужгород. ун-ту. Серія : Педагогіка. Соціальна робота*. 2016. Вип. 1. С. 241–244.
11. Теличко Н. Зміст навчання іноземної мови з використанням культурологічного підходу. *Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Педагогіка. Соціальна робота*. 2011. Вип. 21. С. 191–195.
12. Чосік Л., Мандзюк С. Використання дидактичних ігор з метою активізації навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів з математики. *Наук. вісн. СНУ ім. Лесі Українки. Серія : Педагогічні науки*. Луцьк, 2017. № 2 (351). С. 40–44.
13. The European Indicator of Language Competence. Report from the Educational Council to the European Council. Barcelona, March 2002. URL: <http://www.edu.languagelearning.com.ua>. (дата звернення: 17.03.2024).

REFERENCES

1. Bidiuk N. M. (2012) Komunikatyvna kompetentnist maibutnoho vchytelia filoloha: zmist ta struktura. [Communicative Competence of the Future Teacher of Philology: Content and Structure] *Informatsiino-komunikatsiini tekhnolohii v suchasni osviti: dosvid, problemy, perspektivy*: Zb. nauk. pr. tretoi Mizhnar. nauk.-prakt. konf. – Information and Communication Technologies in Modern Education: Experience, Problems, Prospects: Collection of scientific papers of the Third International Scientific and Practical Conference, 158–160. [in Ukrainian].
2. Shysholik L. A. (Ed.) (2015) Vprovadzhenia ta poshyrennia informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii u roboti doshkilnoho navchalnoho zakladu z ditmy, pedahohamy, batkamy ta hromadskisti. [Implementation and dissemination of information and communication technologies in the work of preschool educational institution with children, teachers, parents and the public] : temat. zb. pr. / uporiad.: A. A. Volosiuk – Thematic collection of works / compiled by A. A. Volosiuk. [in Ukrainian].
3. Krokmalna H. I., Kliufinska O. R. (2019) Vykorystannia ihrovoho metodu na urokakh anhliskoi movy u pochatkovykh klasakh. [Using the game method in primary school English lessons] *Molodyi vchenyi*. A young scientist, 11 (2). 912–916. [in Ukrainian].

4. Lanskykh O. B., Dernova T. A., Riabtseva I. A. (2022) Rol interaktyvnykh platform u vyvchenni inozemnykh mov. [The role of interactive platforms in learning foreign languages] *Innovatsiina pedahohika*, 44 (2). 18–23. [in Ukrainian].
5. Martyniuk I. V. (2020) Osoblyvosti vykorystannia IKT v osvithomu protsesi. [Features of the use of ICT in the educational process] Retrieved from: <https://genezum.org/library/osoblyvosti-vykorystannia-ikt-v-osvithomu-procesi-pochatkovoi-shkoly> (Accessed: 17.03.2024) [in Ukrainian].
6. Bihych O. B. et al. (2013) *Metodyka navchannia inozemnykh mov i kultur: teoriia i praktyka : pidruchnyk dlia stud. klasych., ped. i linhvistykh. un-tiv.* [Methods of teaching foreign languages and cultures: theory and practice: a textbook for students of classical, pedagogical and linguistic universities] S. Yu. Nikolaieva (Ed.) Kyiv : Lenvit [in Ukrainian].
7. Ovcharuk O. V. (2011) Zahalni pidkhody do standartyzatsii IKT kompetentnosti v krainakh zarubizhzhia. [Common approaches to standardization of ICT competencies in foreign countries] *Pedahohichna komparatyvistyka 2011: komparatyvistycki pidkhody pidtrymky ta rozvytku obdarovanosti (Ch. I) : materialy nauk.-prakt. seminaru. / za red. O. I. Lokshynoi, N. I. Polikhun.* Kyiv : In-t obdarovanoi dytyny NAPN Ukrainy. – Pedagogical comparativistics 2011: Comparative approaches to support and development of giftedness (Part I): materials of the scientific and practical seminar / O. I. Lokshynoi, N. I. Polikhun. (Eds.) Kyiv : Institute of Gifted Children of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine. [in Ukrainian].
8. Parshykova O. O. (2015) Zastosuvannia komunikatyvno-ihrovyykh pryiomiv u formuvanni inshomovnoi leksychnoi kompetentnosti molodshykh shkoliariv. [The use of communicative and game techniques in the formation of foreign language lexical competence of junior schoolchildren] *Visnyk Khark. nats. un-tu im. V. N. Karazina. Seriiia : Inozemna filolohiia. Metodyka vykladannia inozemnykh mov.* – Bulletin of V.N. Karazin Kharkiv National University. Series: Foreign philology. Methods of teaching foreign languages, 82. 9–14. [in Ukrainian].
9. Redko V. H. (2021) Mizhkulturna inshomovna komunikatyvna kompetentnist yak fenomen predmetnoi kompetentnosti [Intercultural Foreign Language Communicative Competence as a Phenomenon of Subject Matter Competence] In: *Using the latest technologies. Abstracts of III-rd International Scientific and Practical Conference (February 26–27). European Conference, c. Groningen, Netherlands, 74–76.* [in Ukrainian].
10. Rudnitska K. (2016) Sutnist poniat “kompetentnisnyi pidkhid”, “kompetentnist”, “kompetentsiia”, “profesiina kompetentnist” u svitli suchasnoi osvithoi paradyhmy. [The essence of the concepts of “competence-based approach”, “competence”, “competence”, “professional competence” in the light of the modern educational paradigm] *Nauk. visn. Uzhhorod. nats. un-tu. Seriiia : Pedahohika. Sotsialna robota.* – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series: Pedagogy. Social work. 1. 241–244. [in Ukrainian].
11. Telychko N. (2011) Zmist navchannia inozemnoi movy z vykorystanniam kulturolohichnoho pidkhodu. [Content of foreign language teaching using the cultural approach] *Nauk. visn. Uzhhorod. nats. un-tu. Seriiia : Pedahohika. Sotsialna robota.* – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series: Pedagogy. Social work., 21. 191–195. [in Ukrainian].
12. Chosik L., Mandziuk S. (2017) Vykorystannia dydaktychnykh ihor z metoiu aktyvizatsii navchalno-piznavalnoi diialnosti molodshykh shkoliariv z matematyky. [The use of didactic games to intensify the educational and cognitive activity of junior schoolchildren in mathematics] *Nauk. visn. SNU im. Lesi Ukrainky. Seriiia : Pedahohichni nauky.* – Scientific Bulletin of Lesya Ukrainka Eastern European National University. Series: Pedagogical sciences, 2 (351). 40–44. [in Ukrainian].
13. The European Indicator of Language Competence. Report from the Educational Council to the European Council. Barcelona, March 2002. URL: <http://www.edu.languagelearning.com.ua>. (Accessed: 17.03.2024) [in Ukrainian].